

УДК 37.09+378.4

DOI: <http://doi.org/10.32589/2412-9283.42.2025.334937>

Мінчак Г. Б.

minchakgb@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1673-475X>

Київський національний лінгвістичний університет

Дата надходження 21.04.2025. Рекомендовано до друку 16.05.2025

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМАТІ МОВНО-ПІСЕННОГО ТОКШОУ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Анотація. У статті представлено досвід проведення інтегрованого заняття з української мови у формі мовно-пісенного токшоу “В українському ритмі”, реалізованого зі здобувачами філологічного факультету освітніх технологій Київського національного лінгвістичного університету, які навчаються за освітньою програмою “Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література”. Основною метою заходу стало вивчення мовних норм і явищ сучасної української літературної мови на матеріалі українського пісенного простору. Токшоу передбачало інтерактивну форму комунікації: студенти працювали в командах, демонструючи рівень мовної обізнаності, вміння розпізнавати лексико-граматичні й фонетичні явища, знаходити мовні помилки, дешифрувати приховані смисли. Програму заходу вибудовано у вигляді низки конкурсів, кожен із яких мав чітке мовне спрямування, логічну структуру, а також орієнтацію на міждисциплінарні зв’язки. Важливим компонентом заняття стала рефлексія. Підкреслено високий потенціал токшоу як педагогічного інструмента, що сприяє глибшому засвоєнню норм сучасної української мови, активізує комунікативну взаємодію, формує мовне чуття і водночас розвиває емоційний інтелект, креативність, критичне мислення й національну ідентичність молоді.

Ключові слова: токшоу, сучасна українська мова, українська пісня, мовна норма, мовне явище, здобувачі освіти.

Minchak H. B.

minchakgb@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1673-475X>

Kyiv National Linguistic University

AN INTEGRATED UKRAINIAN LANGUAGE CLASS IN THE FORMAT OF A LANGUAGE AND SONG TALK SHOW: INNOVATIVE APPROACHES TO DEVELOPING STUDENTS’ LANGUAGE COMPETENCE

Abstract. The article presents the experience of conducting an integrated Ukrainian language class in the format of a language and song talk show titled ‘In the Ukrainian Rhythm’, implemented with first-year students of the Philological Faculty of Educational Technologies at Kyiv National Linguistic University, who are studying within the educational programme ‘The Ukrainian Language and Literature, English, Foreign Literature’. The main goal of the event was to combine the study of the language norms of the modern Ukrainian literary language with elements of the national musical code, specifically song folklore and the modern Ukrainian musical space. The talk show involved an interactive communication format: students not only answered questions but also worked in teams and played games with the audience, showcasing their level of language awareness and their ability to recognise lexical, grammatical, and phonetic phenomena, find language errors, and decode hidden meanings. The programme of the event was structured as a series of competitions (“Name in the Shadow of Periphrases”, “Song, Who is Your Father?”, “LingvoHIT”, “Language Error Catchers”, “Muzrebus”, “Cipherers”, etc.), each of

which had a clear linguistic focus, a logical structure, and a focus on interdisciplinary connections encompassing linguistics, literature, media literacy, and cultural studies. Particular attention was paid to fostering participants' sensitivity to the verbal part of the lyrics. By analysing examples of songs by both classical and contemporary Ukrainian performers, students identified linguistic phenomena (aphorism, paronomasia, homonymy, metaphor, etc.), explored violated norms, expanded their vocabulary, and trained their interpretive skills. Reflection was an important component of the class. In the form of posts on Facebook, students expressed their impressions and emotions, assessed the novelty and pedagogical appropriateness of the lesson, and emphasised its unifying, inspirational, and educational functions. It is concluded that the talk show has a high potential as a pedagogical tool that promotes deeper learning of the norms of the modern Ukrainian language, activates communicative interaction, forms linguistic flair, and, at the same time, develops emotional intelligence, creativity, critical thinking, and national identity in student youth.

Keywords: talk show, modern Ukrainian language, Ukrainian song, language norms, linguistic phenomena, students.

Постановка проблеми. Сьогодні, коли освітянська спільнота дедалі більше усвідомлює важливість переосмислення лінгводидактичного підходу з орієнтацією на індивідуалізацію освітнього процесу та врахування природних здібностей кожної дитини, особливого значення набуває ідея урізноманітнення форм організації освітньої діяльності. Це, зі свого боку, потребує від учителя чи НПП креативності, гнучкості й методичної майстерності. Одним із дієвих інструментів, що стимулює пізнавальну активність, комунікативну взаємодію, самовираження й саморозвиток здобувачів освіти, є навчальна гра. У науково-методичному доробку Л. Варзацької, Н. Головки, О. Жукової, Н. Кравець, Є. Литвиненко, М. Марко, О. Пометун, І. Романюк, Г. Топчій та ін. описано низку ефективних прийомів використання ігор у навчанні. Ці автори трактують гру як інструмент цілеспрямованого педагогічного впливу на інтелектуальну діяльність учнів, засіб формування пізнавального інтересу (Мельникова, Р. Ангеловська, 2024, с. 314). Змістовною й методично обґрунтованою є позиція В. Федоренка, який наголошує на тому, що гра – це найемоційніша форма організації здобуття знань: вона приносить радість, формує ситуацію стабільного успіху, сприяє мовному розвитку та стимулює прагнення до інтелектуального зростання у сфері мовознавства (2010, с. 8).

Запропонований сценарій мовно-пісенного токшоу “В українському ритмі” був реалізований зі здобувачами першого курсу філологічного факультету освітніх технологій Київського національного лінгвістичного університету, які навчаються за освітньою програмою “Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література”, на етапі узагальнення вивченого матеріалу із сучасної української літературної мови. Тривалість гри – одне академічне заняття. Основною метою заходу стало поєднання вивчення мовних норм сучасної української літературної мови з елементами національного музичного коду – пісенного фольклору й сучасного українського музичного простору. Токшоу передбачало інтерактивну форму комунікації: студенти не лише відповідали на запитання, а й працювали в командах, залучалися до ігор із глядачами, демонструючи рівень мовної обізнаності, вміння розпізнавати лексико-граматичні й фонетичні явища, знаходити мовні помилки, дешифрувати приховані смисли.

Епіграфом до проведення мовно-пісенного токшоу “В українському ритмі” стали поетичні рядки Івана Франка:

Пісне, моя ти сердечна дружино,
Серця відрадо в дні горя і сліз,
З хати вітця, як єдинеє віно,
К тобі любов у життя я приніс.

Вступне слово модератора. Добрий день, шановне товариство! Сьогодні нас поєднало мовно-пісенне токшоу “В українському ритмі”. “З пісні слова не викинеш”, – кажуть у народі. З цього вислову органічно випливає визнання ролі слова в пісні взагалі. Адже від того, які ці слова за глибиною змісту, за поетичністю, правдивістю образів, за мелодикою, залежить і доля пісні, її життя, вік, популярність. М. Т. Рильський засуджував недбале ставлення деяких співаків до слів пісні: “Буває, що дехто з співаків досить вільно поводить з цими словами — чи то перекручує, чи то змінює їх собі до вподоби. Дехто просто не надає значення тонким нюансам, а це в одних випадках сприймається як недбалість і неприємно вражає, а в інших навіть спотворює зміст”.

Оскільки пісня презентує духовно-культурний рівень нації (а отже, і стан мови) сучасникам, світовій спільноті, природно, що вона повинна вбирати лише найкращі мовні традиції, пильнувати їхню чистоту і водночас зберігати своє мистецько-естетичне призначення. Хотілося б, щоб пісні, незважаючи на те, якою мовою їх виконують, не містили помилок (ні лексичних, ні граматичних, ні будь-яких інших), адже музика – це один із найпопулярніших видів мистецтва серед молоді, тому головною вимогою до контекстуального змісту пісень є правильність, відповідність літературним нормам мови.

Сподіваємося, що наша сьогоднішня зустріч стане ще одним цікавим кроком у пізнанні свого через мову й пісню.

Участь у нашому токшоу беруть...

Оцінюватиме їхні відповіді **компетентне журі**, до складу якого входять...

ЖЕРЕБКУВАННЯ. “Ой, пісень багато!”

Завдання:

- назвати якнайбільшу кількість українських пісень, що починаються вигуками *о, ой* (називаємо почергово); час – 3 хв;
- команда, яка більше за своїх суперників пригадає таких пісень, розпочинатиме кожен новий конкурс нашого токшоу;
- бали не нараховуються.

До речі, вигуки *о, ой*, які стоять перед звертаннями, комами не виділяють, бо вони виконують функції часток: *О чарівниченько моя!* Не відокремлюються вигуки *о, ой* і в реченнях із народних пісень: *Ой у полі два дубки. Господи помилуй* – в усталених вигуківих зворотах – звертання мало відчувається – не відокремлюється.

КОНКУРС 1. ІМ’Я В ТІНІ ПЕРИФРАЗ

Завдання:

- **пригадати за описом (розлогою перифразою)** прізвища українських композиторів, співаків, виконавців українських пісень різних років;
- час на обдумування відповіді – 1 хв;
- правильна відповідь – 1 бал;
- неправильна відповідь – 0 балів.

1.1. Його називають геніальним ювеліром української пісні. Українська народна пісня, музику до якої він написав у перший рік XX століття, стала всесвітньо відомою і має безліч інтерпретацій. Водночас англійську версію слів цієї пісні створив американець українського походження Петро Вільговський у 1936 р. Він працював на радіо та назвав її дещо по-іншому: “Carol of the Bells” (“Колядка дзвонів”). Саме після його виконання на концерті в Карнегі-Гол (Нью-Йорк) 5 жовтня 1921 року український “Щедрик” став популярним у всьому світі. Славний композитор все життя намагався пропагувати українську культуру у своїй творчості. Він збирав та обробляв козацькі пісні, створюючи високохудожні твори-пісні (Правильна відповідь – **Микола Леонтович**).

1.2. Він відмовлявся писати музику на тексти російською мовою та відкрито висловлював свою антирадянську позицію. За це він був під строгим наглядом КДБ. І як наслідок – його життя обірвалося в 30 років. Його називали радянським “Beatles”. За освітою він медик. У 1970 році “народжує” пісню, яку потім буде слухати не одне покоління. Саме тоді Україна розквітла “Червоною рutoю”. Твір був визнаний найкращою піснею 1971 року. До речі, її він написав, коли йому було всього 21 рік. Присвятив її своїй одноклассниці Марії Соколовській (Правильна відповідь – **Володимир Івасюк**).

1.3. Його побили 8 травня 2000 року у кав’ярні “Цісарська кавка”, що на проспекті Шевченка у Львові, після того, як він зробив зауваження групі відвідувачів, які співали російською. Унаслідок завданих травм 28 травня 2000 року артист помер у лікарні. Видатний український композитор та лідер вокально-інструментального ансамблю “ВІА Ватра”. Його життя обірвалось у 45 років. Про нього кажуть, що він любив людей світло й білозоро (Правильна відповідь – **Ігор Білозір**). До речі, як у Кл. в. буде *Ігор*? А його син по батькові?

1.4. Вона харків’янка, філологиня за освітою, а за покликанням – українська співачка, авторка пісень, музикантка, радіо- та телеведуча, громадська активістка, благодійниця. Народна артистка України, кандидатка філологічних наук. Протягом 1990-х років працювала телеведучою на телеканалах (Правильна відповідь – **Марія Бурмака**).

1.5. За освітою перекладач (закінчив Черкаський університет ім. Хмельницького), український музикант, вокаліст, автор текстів гурту Бумбокс та військовий, учасник російсько-української війни, київський поліцейський, що акапельно виконав у 2022 р. “Ой у лузі червона калина (Правильна відповідь – **Андрій Хливиюк**).

1.6. Музикант, лідер гурту “Океан Ельзи”, громадський діяч, колишній політичний діяч та голова партії “Голос”, композитор, автор пісень, лейтенант ЗСУ. Здобув всеукраїнське та міжнародне визнання як музикант, вокаліст, лідер рок-гурту “Океан Ельзи”, композитор. Заслужений артист України, кавалер Ордена Свободи, народний депутат України 6-го скликання від партії “Наша Україна” і 9-го скл. (2019—2020). Лауреат премії імені Василя Стуса (2014). Почесний громадянин Києва та Львова. Кандидат фізико-математичних наук (Правильна відповідь – **Святослав Вакарчук**).

Слово журі.

КОНКУРС 2. “ПІСНЕ, ХТО ТВІЙ БАТЬКО?”

Завдання:

- за звучанням пісні треба назвати українського автора;
- правильна відповідь – 1 бал;
- неправильна відповідь – 0 балів.

Для цього конкурсу пропонуємо такі пісні, авторами яких є українські поети (у дужках указана правильна відповідь):

Пивоваров Артем, “Думи” (**Тарас Шевченко**)

Музичний гурт “Плач Єремії”, “Над морем” (**Дмитро Павличко**)

Музичний гурт “Kurs Valüt”, “Всякому місту — звичай і права” (**Григорій Сковорода**)

Музичний гурт “Pianoboy”, “Я сів не в той літак” (**Микола Вінграновський**)

Музичний гурт “Kozak System”, “Не моя” (**Василь Симоненко**)

Музичний гурт “Мертвий півень”, “Панно Інно” (**Павло Тичина**)

Музичний гурт “Хочу ЩЕ!”, “Тополя” (**Тарас Шевченко**)

Соловій Христина, “Стежечка” (**Іван Франко**)

Пивоваров Артем, “Ти знаєш, що ти людина” (*Василь Симоненко*)

Музичний гурт “Тінь сонця”, “У цьому полі, синьому, як льон” (*Василь Стус*)

Музичний гурт “Один в каное”, “Човен” (*Іван Франко*)

Музичний гурт “Хорея Козацька”, “Як упав же він із коня” (*Павло Тичина*)

Музичний гурт “Плач Єремії”, “Як на вулиці зустрінеш” (*Іван Франко*)

ГРА З ГЛЯДАЧАМИ “ПІСНЕ, ХТО ТВОЯ МАМА?”

Поки журі підраховує бали, можна провести гру з вболівальниками. Пропонуємо послухати такі пісні на слова *Ліни Костенко*: музичний гурт “Jamala”, “Неандертальці”; музичний гурт “Brutto”, “Вечірнє сонце”; музичний гурт “Фіолет”, “Спини мене”; Віталій Козловський, “І все на світі треба пережити”; Дмитро Лилик, “В пустелі сизих вечорів”.

Сестри Тельнюк, “Досадонька” (*Леся Українка*; віршів, покладених на слова Лесі країнки, дуже мало. Щоби надихнутися, послухайте, як вірш “Contra spem spero” розповідає Олександр Положинський).

Слово журі.

Модератор: Ми переконалися, що ви добре знаєте авторів сучасних українських пісень. А чи зможете ви віднайти в уривках українських пісень яскраві мовні явища (здебільшого фонетичні й лексико-фразеологічні), продемонструють результати нашого наступного конкурсу.

КОНКУРС 3. ЛІНГВОХІТ

Завдання:

- слухаємо музичні мініатюри й визначаємо лінгвістичні явища;
- правильна відповідь – 2 бали;
- неправильна відповідь – 0 балів.

3.1. А наша *story-story* просто почалась,

Я тихо жив собі і ти собі жила.

Я говорив що для людей любов лиш звук,

Вона мігрант людських сердець і наших рук

(“Якби не ти...”, Максим Бородін).

Правильна відповідь: фонетичне явище афереза + уживання варваризмів – іншомовних слів, які не стали загальноновживаними та не повністю засвоєні мовою.

3.2. *Херсон, Херсон*, мені щоночі сниться, *Херсон, Херсон*, і ЗСУ сміється!

(Пародія на пісню Степана Гіги “Цей сон”).

Правильна відповідь: паронимія.

3.3. Ягоди *винні* в цьому не *винні*,

Винна вона (“Дві тисячі миль”, музичний гурт “Океан Ельзи”).

Правильна відповідь: омоніми (омоформи).

3.4. Ти солодка *порічка*,

Що росте *по річках*,

В твою квіткову стрічку

Нас заховає нічка (“Порічка”, музичний гурт “KOLA і YAKTAK”).

Правильна відповідь: омоніми (омофони).

До речі, в українській мові можна використовувати слова *смородина*, *порічка*, але для різних ягід. Назву *смородина* використовують для чорних ягідок, а *порічки* – для червоних та білих.

3.5. Як же я давно шукала

Те, що десь в мені блукало,
Що назавжди зчарувало...
Рідні **руки, замість муки,**
Рідне слово, замість чужого,
Бачу дні, де нема розлуки!.. (“Нагадай”, співачка Домій)
Правильна відповідь: паронимазія.

3.6. Хочеш, я твоїм кольором буду?

Восьмим кольором, восьмим чудом
 (“Восьмий колір”, музичний гурт “Мотор’Ролла”).

Правильна відповідь: фразеологізми (**восьмий колір**: вимір життя, який знаходиться за межами; **восьмим чудом світу** називають те, що хочуть прославити, звеличити).

3.7. Увесь цей світ, до твоїх ніг,

Увесь цей світ, не вартий сліз твоїх,
Най все летить, **під три чорти,**
Увесь той світ нехай летить, як плачеш ти.
З тобою те саме, бо я живу!
І іменем твоїм палають наші зорі,
Твої **вуста**, як казка наяву,
Приборкують, підкорюють простори.
Вуста твої... (“Весь світ”, музичний гурт “Без обмежень”).

Правильна відповідь: фразеологізм, архаїзм, діалектизм.

3.8. Люди-тополі в полі хитаються

Люди без волі в **нори ховаються**
Люди-каштани впадуть, розсипаються
Люди-титани в серцях залишаються
 (“Люди”, музичні гурти “MamaRika”, ”KOLA”).

Правильна відповідь: персоніфікація, метафора, синекдоха, новотвори.
Слово журі.

КОНКУРС 4. “ЛОВЦІ МОВНИХ ПОМИЛОК”

Завдання:

- слухаємо музичні мініатюри й виловлюємо різнотипні мовні помилки;
- правильна відповідь – 2 бали;
- неправильна відповідь – 0 балів.

4.1. Осінній бойкот. Між тобою і мною

Семизначний код, який **не по зубам** мені
Всі хочуть новин, а я не знаю, де сховатись
Я один, відколи ти сказала “ні”
 (“На лінії вогню”, музичний гурт “Океан Ельзи”).

Правильна відповідь: *не по зубаХ* (у місцевому відмінку з прийменником *по* треба вживати кінцевий звук *х*, а не *м*).

4.2. У нас немає *плана* Б

Ми живемо лише момент
 (“А я все плакала”, Dorofeeva).

Правильна відповідь: планУ

4.3. Я запиваю свій біль,
Знаєш, серед чотирьох стін,
Твоє місце серед обійм моїх!..
Я не хочу один
Зустрічати нашу осінь
Під мотиви зливних дощів,
Та знаю, що ти із ним...
Знаю, що ти і з ним...
А твої руки, як шипи
Цих *опавших* троянд,
Залишу уві сні
Свої мрії про нас,
І навіть, коли холод
Накриває, так грієш ти!..
Знаєш, так грієш ти!..
Знаєш, так грієш ти!.. (“Білі троянди”, музичний гурт “Chico”).

Правильна відповідь: *опалух* (суфікси *-ш(ий)*, *-вш(ий)*, *-вш(ийся)* в українській мові для творення дієприкметників не використовують).

4.4. І мені більше нічого не треба,
Дістати б поглядом її очей
З нею – в трьох метрах я над рівнем неба
І ще вище *давай втечем* (“Уночі”, музичний гурт “YAKTAK”).

Правильна відповідь: частки *давай, давайте* в українській мові не використовують для творення наказового способу.

4.5. І всесвіт сяє твоїм світлом,
Відлуння в горах шепіт твого сну,
А я, захочеш, стану вітром,
Зловити б тільки *посмішку* одну
 (“Зорі запалали”, музичний гурт “Без обмежень”).

Правильна відповідь: усмішку (слово *посмішка* в основному своєму значенні пов'язане з поняттям глузування, кепкування і до нього пасують епітети іронічна, скептична, глузлива тощо, тоді як слово *усмішка* виражає насамперед доброзичливе ставлення).

4.6. Ясними, теплими, літніми,
Подихом, дотиком, **очами**,
До зорі, вічністю, пролетить,
Мить як рік, ніч як вік, вік як мить.
Пальцями, сльозами, губами,
Поклянись, поцілуй, обійми...
 (“Поклянись. Поцілуй. Обійми”, музичний гурт “Без обмежень”).

Правильна відповідь: очіма.

Слово журі.

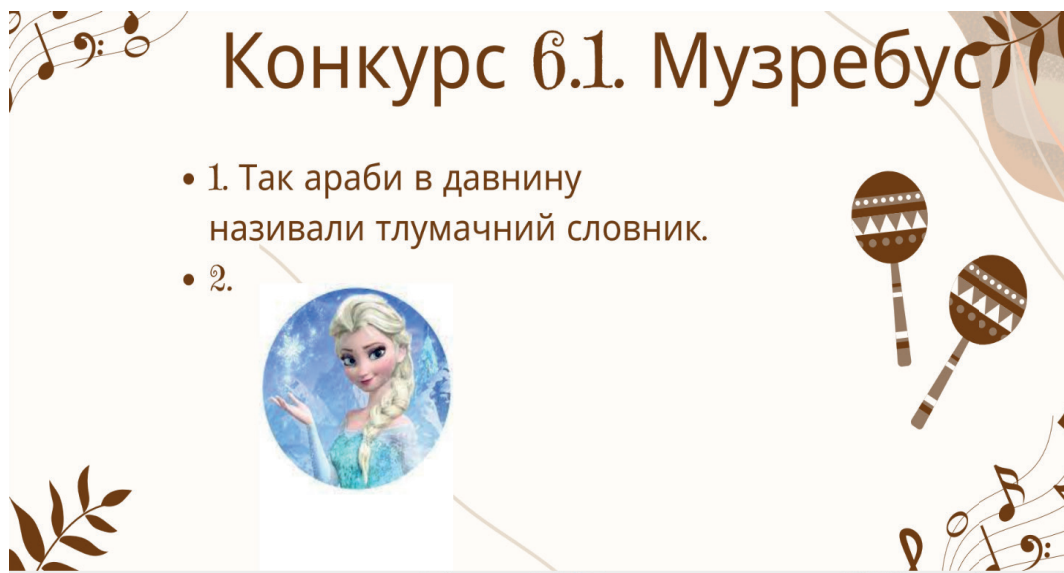
КОНКУРС 5. ШИФРУВАЛЬНИКИ

Модератор: наступні два конкурси мають на меті виявити вправність наших гравців дешифрувати невербальну мову.

КОНКУРС 6. МУЗРЕБУС

Завдання:

- розшифрувати назви українських музичних гуртів;
- правильна відповідь – 1 бал;
- неправильна відповідь – 0 балів.

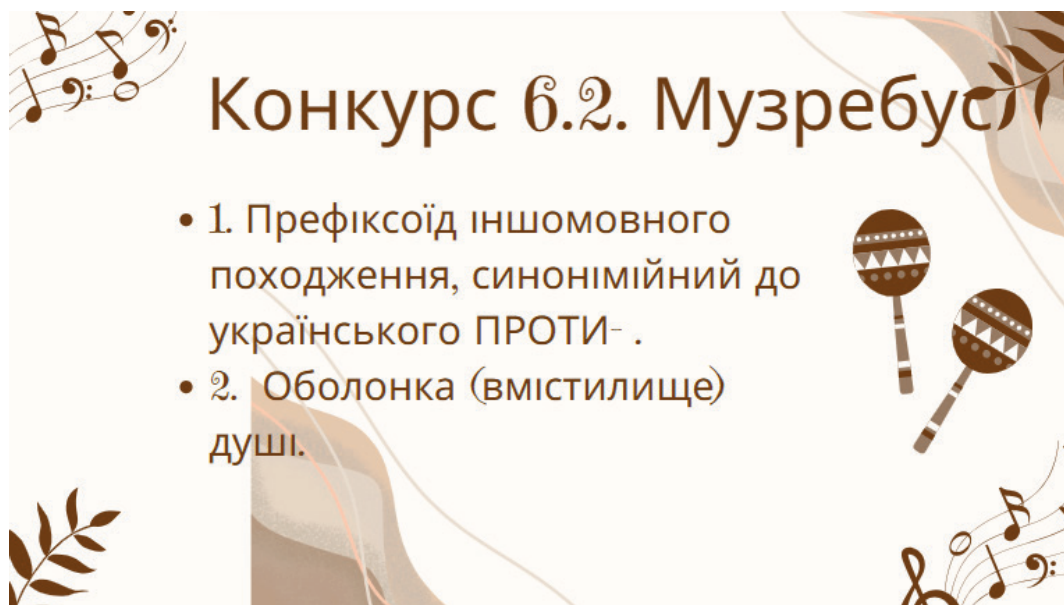

Конкурс 6.1. Музребус

- 1. Так араби в давнину називали тлумачний словник.
- 2.

Правильна відповідь: музичний гурт “Океан Ельзи”.

Конкурс 6.2. Музребус

- 1. Префіксоїд іншомовного походження, синоніміїний до українського ПРОТИ- .
- 2. Оболонка (вмістилище) душі.

Правильна відповідь: музичний гурт “Антитіла”.

Правильна відповідь: музичний гурт “Пиріг і Батіг”.

Правильна відповідь: музичний гурт “Мотор»ролла”.
Слово журі.

КОНКУРС 7. “ТАМ, ДЕ СПІВАЮТЬ АНТРОПОНІМИ Й ТОПОНІМИ”

Завдання:

- пригадати якнайбільшу кількість пісень з антропонімами на зразок “Несе Галя воду”, “Ой ти гарний, Семене”, “Та куди ти їдеш, Явтуше”, “Полюбила Петруся і сказати боюся”, “Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці”, “Стефанія” тощо;
- правильна відповідь – 1 бал;
- неправильна відповідь – 0 балів.

Можна також дати інше завдання: за звучанням пісні вказати, про яке українське місто йдеться. Скажімо, послухати пісню “Місто Марії” у виконанні музичного гурту “Океан Ельзи”. Додатковий бал може принести правильна відповідь на запитання, чому *Маріуполь* – суфіксоїд *поль*, але *Тернопіль*, *Бориспіль* – суфіксоїд *піль*. Чи послухавши пісні про Київ, Львів, можна запитати, що з мовного погляду єднає **Київ** зі **Львовом** (суфікс присвійності *-ів*).

КОНКУРС 8. “МОВНИЙ ХІТ: РЕКЛАМУЙ З ПІСНЕЮ!”

Завдання:

- на базі українських пісень створити рекламу певного закладу освіти, спеціальності, освітньої програми тощо. Наприклад, студенти Київського національного лінгвістичного університету у такий спосіб рекламували свій заклад вищої освіти:

1) Не шукай червону руту вечорами – знайди своє покликання у слові! Відчуваєш, що “у серці тільки ти – єдина” – наша рідна мова? Мрієш пізнавати її глибини, плекати традиції та відкривати нові горизонти філології? Тоді твоя дорога веде до Київського національного лінгвістичного університету!

2) Не зволькай! Бо ж “Ой, на горі два дубки”, а в КНЛУ – безліч можливостей для тебе! “Усе тільки починається...” – і твоя історія з українською мовою теж!

3) Мрієш про майбутнє, у якому слова мають значення? Чуєш рідну мову так глибоко, як у піснях “Один в каное”, “Калуш”, “Антитіла” чи “Океан Ельзи”? Тоді не зволькай – вступай на освітню програму “Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література” до Київського національного лінгвістичного університету! Бо ж “Якщо не ти, то хто?” збереже й розвине українську мову для нових поколінь? Подавай документи вже сьогодні, бо “час летить, а ти – не жди”! ❤️❤️ КНЛУ – там, де слово стає майбутнім!

Максимальна кількість балів за цей конкурс – 5.

Слово журі.

Прикінцеве слово модератора. Вітаємо всіх переможців! Сьогодні всі учасники продемонстрували свою пісенно мовну обізнаність, були активними, чемними, шанобливими, з вишуканими смаками й щирою підтримкою українського контенту. Будьте такими постійно. Пам’ятайте, що й українська мова, і українська пісня потребують вашої допомоги. Слухайте прислухаючись, пізнавайте насолоджуючись, поширюйте з щедрістю. У подарунок отримуватимете щораз нові знання й емоції, що надаватиме вам життєвої сили.

Рефлексія після проведеного заняття із сучасної української мови у формі мовно-пісенного токшоу “В українському ритмі!” із першокурсниками філологічного факультету освітніх технологій КНЛУ освітньої програми “Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література” відбулася у форматі написання студентами відгуків у соціальній мережі “Фейсбук” (10.04.2025) https://www.facebook.com/groups/477299644435672?locale=uk_UA

Такий відкритий спосіб осмислення досвіду дозволив учасникам висловити емоції, поділитися враженнями, відзначити новизну форми заняття та підкреслити важливість поєднання мовного й культурного складника в навчальному процесі:

“Цей захід був дуже цікавим, думаю, що не лише для мене, а й для всієї групи. Найбільше сподобалися завдання з емодзі й ребусами, де ми відгадували пісні! Такі заходи роблять групу більш дружною та спонукають допомагати один одному й рухатись, розвиватись разом” (**Марія Босва**, студентка ФФОС групи СОУкр 08-24);

“Це була чудова, натхненна й неймовірна гра, яка подарувала море позитивних

емоцій, гарний настрій і бажання ще більше пізнавати українську мову й культуру. Було дуже приємно брати участь, слухати українські пісні та водночас розвивати мовні знання. Усі конкурси були дуже цікавими, захопливими й різноманітними. Ми всі не лише розважалися, а й навчалися — перевіряли свої знання, тренували уважність, кмітливість. Атмосфера була неймовірно теплою та дружньою, і це надихало ще більше. Дякую за змогу взяти участь у такому яскравому заході. Дуже ціную Вашу працю, ентузіазм і любов до мови, яку Ви передаєте нам” (**Тетяна Калита**, студентка ФФОС групи СОУкр 08-24);

“Участь у токшоу стала для мене надзвичайно цінним досвідом. Воно нагадало про красу та мелодійність рідного слова, силу української пісні й важливість плекання національної культури. Цей захід не лише дозволив виявити себе, а й став простором єдності, натхнення й творчості. Дуже приємно було відчувати, як слово здатне об’єднувати серця. Особливу вдячність хочу висловити організаторам конкурсу, які доклали чимало зусиль, аби створити теплу, натхненну та водночас змагальну атмосферу. Усе було організовано на високому рівні: від умов участі до підтримки кожного учасника. Цей конкурс справді надихає і згуртовує, а головне — дає змогу молоді виявити себе. Завдяки професіоналізму нашої викладачки, мотивації й глибокій любові до мови ми краще зрозуміли її багатство, навчилися працювати зі словом і впевнено висловлювати свої думки♡ ” (**Вікторія Михайлюк**, студентка групи ФФОС СОУкр 08-24);

“Гра виявилася не лише захопливою, а й надзвичайно пізнавальною. Вона дала нам можливість перевірити власні знання, виявити кмітливість і випробувати себе в командній взаємодії. Особливо цікаво було виконувати завдання, що вимагали швидкого мислення та нестандартного підходу. Такий ігровий формат сприяв кращому засвоєнню матеріалу, адже навчання проходило в невимушеній і дружній атмосфері. Це токшоу згуртувало нашу групу: ми разом аналізували відповіді, обговорювали варіанти й підтримували одна одну. Було багато сміху, творчості та креативу, що зробило цей досвід ще яскравішим. Щиро дякуємо Галині Богданівні, а також усім викладачам за чудову змогу навчатися у такому цікавому форматі!” (**Марія Чугай**, студентка ФФОС групи СОУкр 08-24);

“Мені сподобалось те, що було не нудно, а навпаки — весело й цікаво. Найбільше сподобався конкурс “ЛінгвоХІТ” — це щось новеньке для мене. Цікаво було слухати знайомі пісні й під зовсім іншим кутом звертати увагу на лінгвістичні явища. Деякі моменти викликали справжнє здивування типу: “Серйозно? Це неправильно?” Дізналась для себе щось нове. Відомий вислів “Головне – не перемога, а участь” і це дійсно так). Після таких заходів справді хочеться вчитися ще більше (**Кароліна Данилевич**, студентка ФФОС групи СОУкр 08-24).

Висновок. Отже, мовно-пісенне токшоу є ефективним дидактичним засобом, який стимулює мисленнєву активність здобувачів освіти, робить освітній процес більш захопливим і мотивувальним, а відтак сприяє кращому засвоєнню навчального мовного матеріалу й підвищенню результативності навчання. Як динамічна форма організації пізнавальної діяльності, токшоу реалізує принцип діяльнісного підходу, що є базовим для сучасної педагогіки активного навчання, адже інтегрує різні інтерактивні методи та форми. Його потенціал полягає не лише в опануванні навчального матеріалу й формуванні практичних навичок, а й у створенні умов для самовираження здобувачів освіти, розвитку креативного й критичного мислення, національної ідентичності й емоційного залучення до змісту навчання. Саме ці аспекти окреслюють напрями подальших наукових розвідок.

ДОДАТОК

**ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ЖУРІ МОВНО-ПІСЕННОГО ТОКШОУ
“В УКРАЇНСЬКОМУ РИТМІ”**

КОНКУРС 1. ІМ'Я В ТІНІ ПЕРИФРАЗ Правильна відповідь – 1 бал			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 2. “ПІСНЕ, ХТО ТВІЙ БАТЬКО?” Правильна відповідь – 1 бал			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 3. ЛІНГВОХІТ Правильна відповідь – 2 бали			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 4. “ЛОВЦІ МОВНИХ ПОМИЛОК” Правильна відповідь – 2 бали			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 5. ШИФРУВАЛЬНИКИ Правильна відповідь – 1 бал			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 6. МУЗРЕБУС Правильна відповідь – 1 бал			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 7. “ТАМ, ДЕ СПІВАЮТЬ АНТРОПОНІМИ Й ТОПОНІМИ” Правильна відповідь – 1 бал			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
КОНКУРС 8. “МОВНИЙ ХІТ: РЕКЛАМУЙ З ПІСНЕЮ!” Максимальна кількість балів – 5 балів			
Команда 1	Бали	Команда 2	Бали
Усього		Усього	

ЛІТЕРАТУРА

- Кудіна, В. В., & Соловей, М. І. (2024). *Силабус навчальної дисципліни Педагогічна майстерність*. Для студентів спеціальності 014 Середня освіта. КНЛУ. Видавничий центр КНЛУ.
<https://surl.li/ggzlaa>
- Мельникова, Р., & Ангеловська, К. (2024). Застосування елементів ігрової технології на уроках української мови та літератури. *Studia methodologica*, 57, 312–325.
- Мінчак, Г. Б. (2023). *Типологія помилок*. Видавничий центр КНЛУ.
<https://surl.li/pjvgpy>
- Науменко, С. І. (2007). *Інновації на уроках*. Основа.
- Пометун, О. (2007). *Енциклопедія інтерактивного навчання: посібник для вчителя*.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Pometun_Olena/Entsyklopediia_interaktyvnoho_navchannia.pdf
- Федоренко, В. (2010). *Енциклопедія інтелектуальних ігор на уроках української мови*. Основа.

REFERENCES

- Kudina, V. V., & Solovei, M. I. (2024). *Sylabus navchalnoi dystsypliny Pedahohichna maisternist*. Dlia studentiv spetsialnosti 014 Serednia osvita. KNLU. Vydavnychi tsentr KNLU.
<https://surl.li/ggzlaa>
- Melnykova, R. & Anhelovska, K. (2024). Zastosuvannia elementiv ihrovoi tekhnolohii na urokakh ukrainskoi movy ta literatury. *Studia methodologica*, 57, 312–325.
- Minchak, H. B. (2023). *Typolohiia pomylok*. Vydavnychi tsentr KNLU.
<https://surl.li/pjvgpy>
- Naumenko, S.I. (2007). *Innovatsii na urokakh*. Osnova.
- Pometun, O. (2007). *Entsyklopediia interaktyvnoho navchannia: posibnyk dlia vchytelia*.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Pometun_Olena/Entsyklopediia_interaktyvnoho_navchannia.pdf
- Fedorenko, V. (2010). *Entsyklopediia intelektualnykh ihor na urokakh ukrainskoi movy*. Osnova.